

FACULTAT DE CIÈNCIES POLÍTiques I DE SOCIOLOGIA

LLICENCIATURA : SOCIOLOGIA

ASSIGNATURA : 22799 PROBLEMES ACTUALS DE LES POLÍTIQUES SOCIALS (6 crèdits)

DURADA: Segon semestre

CURS: Segon Cicle (Optativa)

CURS ACADÈMIC: 2007/2008

Grup 51

Professors: Dra. Carlota SOLÉ

OBJECTIUS

L'assignatura té el propòsit de presentar el marc conceptual i les coordenades teòriques necessàries per analitzar tant les polítiques socials com les dinàmiques migratòries internacionals, amb les seves estretes i complexes interrelacions. Farem atenció als reptes i dilemes tant epistemològics, teòrics com també sociopolítics que les actuals migracions internacionals presenten i ens detindrem molt particularment en el paper que l'arribada i instal·lació d'immigrants estrangers té en els processos d'elaboració i aplicació de polítiques referides a les formes de integració social i cultural de les poblacions. Així mateix, analitzarem l'impacte que les remodelacions de les polítiques socials tenen en els processos de inclusió/exclusió socials dels immigrants.

CONTINGUTS

I. POLÍTICA SOCIAL:

1. Sociologia de les polítiques socials a l'Estat del benestar.
2. Polítiques públiques i crisi fiscal de l'Estat del benestar.

II.- MOVIMENTS POBLACIONALS I MIGRACIONS INTERNACIONALS

3. Moviments poblacionals i migracions internacionals a l'actualitat.
4. La (re)presentació social de la "immigració no comunitària"
5. L'impacte socioeconòmic i cultural de la immigració en la societat receptora
6. Les noves retòriques de l'exclusió social: neorracisme i fonamentalisme cultural.

III. POLÍTIQUES SOCIALS I IMMIGRACIÓ

7. Polítiques de control de fluxos i polítiques d'integració social dels immigrants.
8. Polítiques socials sectorials (educatives, sanitàries, d'habitatge, anti-discriminació laboral, etc.) i immigració.
9. Immigració, gènere i política social.

10. El paper de les administracions locals en la implementació de polítiques socials.
11. Moviments socials, associacionisme i polítiques socials.
12. Immigració, interculturalitat i ciutadania.

BIBLIOGRAFIA BÀSICA:

- BIRSL, Ursula y SOLÉ, Carlota (eds.) (2004): *Migración e interculturalidad en Gran Bretaña, España y Alemania*, Barcelona: Ed. Anthropos
- HERRERA, Manuel i CASTÓN, Pedro (2003): *Políticas sociales en las sociedades complejas*, Barcelona: Ariel.
- MARTÍNEZ PISÓN, José y GIRÓ, Joaquín (2003): *Inmigración y ciudadanía*, Logroño: Universidad de la rioja
- PAJARES, Miguel (2005): *La integración ciudadana. Una perspectiva para la inmigración*, Barcelona: Icaria
- SOLE, C. y FLAQUER, LL. (eds.) (2005): *El uso de las políticas sociales por las mujeres inmigrantes*, Madrid: Instituto de la Mujer, col. Estudios, nr.90

BIBLIOGRAFIA COMPLEMENTARIA:

- AJA, E. i DIEZ, L. (COORD.) (2005): *LA REGULACIÓ DE LA IMMIGRACIÓ A EUROPA*, BARCELONA: FUNDACIÓ "LA CAIXA"
- ALONSO, J. A. (ed.) (2004): *Emigración, pobreza y empleo*, Barcelona: La Catarata.
- Archipiélago. Cuadernos de crítica de la cultura*, núm. 12, [carpeta: "Denominación de origen: extranjero"], Barcelona, 1993.
- ALVITE, Juan Pedro (coord.) (1995): *Racismo, antirracismo e inmigración*, Donostia: Gakoa.
- AUBARELL, Gemma (ed.) (2003): *Perspectivas de la inmigración en España*, Barcelona: Icaria
- ASHFORD, David (1984): "The Structural Comparison of Social Policy and Intergovernmental Politics". *Policy and Politics*, vol. 12, nº 4
- BACARIA, Jordi (ed.) (1998): *Migración y cooperación mediterráneas*, Barcelona: Institut Català de la Mediterrània.
- BARBADILLO, Patricia (1997): *Extranjería, racismo y xenofobia en la España contemporánea*, Madrid: CIS.
- BARDAJI, F. (2006): *Literatura sobre inmigrantes en España*, Madrid: Ministerio de trabajo y Asuntos Sociales
- BERGALLI, Roberto (coord.) (2006): *Flujos migratorios y su (des)control*, Barcelona: Ed. Anthropos
- BRETÓN, V.; GARCÍA, F.; JOVÉ, A.; VILALATA, M. J. (eds.) (2007): *Ciudadanía y exclusión: Ecuador y España frente al espejo*, Madrid: La Catarata
- CASTLES, Stephen i MILLER, M. J. (1993): *The Age of Migration*, London: Macmillan.
- Colectivo IOE (1992): *La immigració estrangera a Catalunya*, Barcelona: Institut d'Estudis Mediterranis.

- (1994): *Marroquins a Catalunya*, Barcelona: Institut d'Estudis Mediterranis.
- (1999): *Trabajadores, inmigrantes y ciudadanos*, Valencia: Universidad de València
- CORTINA, Adela (1997): *Ciudadanos del mundo*, Madrid: Alianza.
- CHECA, Francisco (2002): *Las migraciones a debate*, Barcelona: Icaria
- DOMÍNGUEZ, Rafael (2007): *Inmigración: crecimiento económico e integración social*, Santander: Publicaciones de la Universidad de Cantabria
- ESPING-ANDERSEN, Gösta (1999): *Social Foundations of Postindustrial Economies*, Oxford: Oxford University Press.
- (1996): *Welfare States in Transition: National Adaptations in global Economies*, London: Sage.
- FERGE, Zsuzsa i KOLBERG, Jon E. (eds.) (1992): *Social Policy in a changing Europe*, London: Campus Verlag-Westview Press.
- GREGORIO, Carmen (1998): *Migración femenina. Su impacto en las relaciones de género*, Madrid: Narcea.
- HIGGINS, John (1981): *States of Welfare: Comparative Analysis in Social Policy*, Oxford: Martin Robertson and Blackwell.
- IGARTUA, J.J. y MUÑIZ, C. (2007): *Medios de comunicación, inmigración y sociedad*, Salamanca: Ediciones Universidad
- KLEIN, R. (1883): *The Politics of the National Health Service*, London: Longman.
- KUBAT, Daniel (ed.) (1993): *The Policies of Migration Policies*, New York: Center for Migration Studies.
- LOPEZ SALA, A.M^a. (2005): *Inmigrantes y Estados: la respuesta política ante la cuestión migratoria*, Barcelona: Ed. Anthropos
- MALGESINI, Graciela (comp.) (1998): *Cruzando fronteras. Migraciones en el sistema mundial*, Madrid: Icaria/Fund. Hogar del Empleado.
- MALGESINI, Graciela y GIMÉNEZ, Carlos (1997): *Guía de conceptos sobre migraciones, racismo e interculturalidad*, Madrid: La cueva del oso.
- MÁRMORA, Lelio (2002): *Las políticas de migraciones internacionales*, Buenos Aires: Paidós.
- MARTÍNEZ VEIGA, Ubaldo (2004): *Trabajadores invisibles. Precariedad, rotación y pobreza de la inmigración en España*, Madrid: Libros de la catarata.
- MATTELART, Armand (2005): *Diversidad cultural y mundialización*, Barcelona: Paidós
- MEYN, Ives i THOENIG, Jean-Claude (1998): *Las políticas públicas*, Barcelona: Ariel.
- MORATA, F. (2000): *Políticas públicas en la Unión Europea*, Barcelona: Ariel.
- NAVARRO, Vicenç (1997): *Neoliberalismo y Estado del Bienestar*, Madrid: Alianza.
- NIETO, Gladys (2007): *La inmigración china en España*, Madrid: Eds. La Catarata
- NOGUERA, José A. i ADELANTADO, Josep (1997): “Avants de la protecció social”, *Revista Catalana de Sociologia*, núm. 4, Barcelona, pp. 21-53.
- PAJARES, Miguel (1998): *La inmigración en España*, Barcelona: Icaria
- PAJARES, Miguel. (2007): *Inmigrantes del Este*, Barcelona: Icaria
- PALAUDÄRIAS, J.M. y SERRA, C. (eds.) (2007): *La migración extranjera en España: balance y perspectivas*, Girona: CCG
- Panóptico*, núm 3 (nueva época) [dossier: “Inmigración y cárcel”], Barcelona, 2002.

- Papers. Revista de Sociologia*, núm. 43 [monogràfic: “La construcción social del inmigrante”], Bellaterra, 1993.
- Papers. Revista de Sociologia*, núm. 60 [monogràfic: “Inmigración femenina en el sur de Europa”], Bellaterra, 2000. Disponible en <http://www.bib.uab.es/pub/papers/02102862n60.htm>
- Papers. Revista de Sociologia*, núm. 66 [monogràfic: “Sociología de las migraciones”], Bellaterra, 2002. Disponible en <http://www.bib.uab.es/pub/papers/02102862n66.htm>
- PARELLA, Sónia (2003): *Mujer, trabajadora e inmigrante*, Rubí: Anthropos
- PUMARES, P. y otros (2006): *La movilidad laboral y geográfica de la población extranjera en España*, Madrid: Ministerio de Trabajo y Asuntos Sociales
- RIBAS, Natalia (2003): *Una invitación a la sociología de las migraciones*, Barcelona: Eds. Bellaterra.
- SANTAMARÍA, Enrique y GLEZ. PLACER, Fernando (1998): *Contra el fundamentalismo escolar. Reflexiones sobre educación, escolarización y diversidad cultural*, Barcelona: Virus.
- SARASA, Sebastià i MORENO, Luís (eds.) (1995): *El Estado del Bienestar en la Europa del Sur*, Madrid: CSIC-IESA.
- SASSEN, Saskia (2001): *¿Perdiendo el control? La soberanía en la era de la globalización*, Barcelona: Eds. Bellaterra.
- (2003): *Contrageografías de la globalización. Género y ciudadanía en los circuitos transfronterizos*, Madrid: Traficantes de sueños.
- SOLAS, Olga i UGALDE, Antonio (eds.) (1997): *Inmigración, salud y políticas sociales*. Escuela Andaluza Salud Pública Comisión Europea, EASP, Junta de Andalucía, Granada.
- SOLÉ, Carlota (1994): *La mujer inmigrante*, Madrid: Instituto de la Mujer.
- (1995): “La educación intercultural” a VVAA: *Multiculturalidad*, Madrid: Alianza Universidad.
- (1995): “Polítiques d’immigració” a *Actes del 1r. Fòrum Intercultural*, Girona: Fundació Sergi.
- (1995): *Discriminación racial en el mercado de trabajo*, Madrid: Consejo Económico y Social.
- (1998): “La immigració com a estratègia de cooperació”, a Bacaria, J (ed.) (1998): *La cooperació a la Mediterrània*, Barcelona: ICEM.
- (coord.) (2001): *El impacto de la inmigración en la economía y la sociedad receptora*, Barcelona: Anthropos.
- i HERRERA, Encarna (1991): *Trabajadores extranjeros en Cataluña. ¿Integración o racismo?*, Madrid: Centro de Investigaciones Sociológicas.
- SUBIRATS, J. i GOMÀ, R. (Camps) (1997): *Las políticas públicas en España*, Madrid: Alianza.
- TAPINOS, Georges Ph. (dir.) (1995): *Inmigración e integración en Europa*, Barcelona: Itinera Libros.
- TEZANOS, José Félix (ed.) (1999): *Tendencias en desigualdad y exclusión social*, Madrid: Ed. Sistema.
- VV.AA. (1994): *Extranjeros en el paraíso*, Barcelona: Virus.
- WIEVIORKA, Michel (1992): *El espacio del racismo*, Barcelona: Eds. Paidós.

YUNUS,Muhammad (2005): *El banquero de los pobres*, Barcelona: Paidós

AVALUACIÓ: L'avaluació del curs tindrà dues modalitat distintes

I) La primera, per a aquelles persones que assisteixen i participen a les activitats de classe, l'avaluació continua de l'assignatura combinarà la realització de:

- a) un **treball col·lectiu**, en grups de 3 o 4 persones, sobre algun aspecte o tema de interès pel grup, el seguiment i la presentació pública del mateix es realitzarà a l'horari de les Pràctiques Tutoritzades, en sessions setmanals (30% de la nota final);
- b) la **ressenya individual** d'e dos llibres de la bibliografia bàsica de l'assignatura, preparació en sessions de Seminari i presentació a classe del text, (30% de la nota);
- c) una **prova final**, que consistirà en el desenvolupament d'un tema o en el comentari d'un text a realitzar a casa, l'extensió del qual serà de 3 pàgines (30%); y
- d) opcionalment, **comentaris** sobre activitats realitzades a classe o proposades pels professors (vídeos, debats, lectures i presentacions de textos, etc.), la valoració dels quals permetrà ponderar a l'alça les qualificacions obtingudes al treball col·lectiu, la ressenya i la prova final (20%).

II) Pel que fa a aquelles persones que no puguin assistir regularment a classe, ni participar de les activitats que es proposin, es demana que parlin amb els professors **dintre de les tres primeres setmanes** de curs per mirar de concretar el seu seguiment i la forma d'avaluació (examen final per escrit el dia oficialment establert).

TUTORIES: Dilluns i dimecres , de 12 a 14h.

Carlota Solé: dilluns i dimecres, de 12.00 a 14.00), despatx B3-193, tel. 581-24-18.